

YAZILAN HATIRAT ve GÜNLÜKLER İBRET AYNASI OLMALIDIR

Hatırat okumaya gösterdiğim ilgi ve ihtimamı bilen arkadaş ve dostlarım, okudukları, bildikleri ve duydukları yayınları bana haber verir; bazen gönderir bazen de okuyup özetleyenlerin özetini ulaştırırlar. Hatırat ve günlüklerden böyle haberim olur. Bazı hatıratları okumakla kalmaz, not alır; görüş, düşünce ve mülahazalarımı da yazmaya gayret ederim.

Okuyup not alarak görüş ve düşüncelerimi yazdığım hatıratlardan biri de muhterem Hayrettin Karaman Hocamızın yazıp yayınladığı hatıralarıdır. Tayyar Altıkulaç Hoca'nın hatıralarını da dikkatle okuyup incelemiştim. Mustafa Öz Hocamızın hatıratından bir nüshayı, hattat Yusuf İzzeddin Sav hocanın, içinde benimle ilgili önemli gördüğü bir hatıranın varlığı sebebiyle, satın alıp hediye etmesi ile öğrenmiştim. Merhum Ali Özek Hocamızın hatıratını, imzalayıp gönderme lütfunda bulunması sebebi ile okuma imkânı bulmuştum. "Kutuz Hoca" nın hatıralarını İsmail Kara Hoca'nın sayesinde okudum. Son olarak Ali Rıza Demircan Hoca'nın hatıralarını, lütfedip haber vermesi sayesinde, okuma fırsatı bulduğum hatıratlardan oldu.

Merhum Bekir Topaloğlu Hocamızın da hatırat ve günlük yazdığını biliyordum. Uzakta, Mekke'de olmam sebebi ile hayatta iken Osmanlıca yazdığı günlüklerini, Latin harfleri ile yazdırıp dizdirdiği ve Tayyar Bey ile müzakere edip bazı düzeltmeler yaptıktan sonra, basılması için yayınevine verdiğini, ortak dostlarımızdan duymuştum...

Merhum Hocamızla olan hukukumuzu bilen ortak bir dostumuz elektronik ortamda bu hatıratı okuyup ilgilenmem ve görüş bildirmem için bana da yollamıştı. O günlerde müsait olmamam, elektronik ortamda okumaya ilgi duymamam sebebiyle okuyamamış; basılmasını beklemeyi tercih etmiştim. Hocamızın Mart 2016 da vefat ettiğini duyunca, üzülmüş, sarsılmış, hatıratını okuyup görüş bildiremediğim için vicdanen rahatsız olmuşum.

İsmail Kara kardeşimize hatırat ve günlüklerini kontrol ettirmek ve görüşünden istifade etmek istediğini de duymuştum. Ona yazıp sorarak bilgi almak istedim; benim duyduklarım dışında, son durumdan kendisinin de haberdar olmadığını öğrendim...

Bendeki elektronik nüshayı kâğıda döküp basarak okudum. Okuyunca ilgi ve merakım arttı ve Hocamızın merhum dayısı Yahya Kutluoğlu Hoca ile irtibat kurup bilgi almak istedim; haberdar olmadığını gördüm. Kardeşi Ahmet Topaloğlu Hoca ve eniştesi Hamza Okur Bey ile irtibat kurup görüştüm. Onların da farklı bilgisi olmadığını öğrendim. Bendeki elektronik nüshanın kâğıda dökülmüş şeklini istediler; kendilerine verdim...

Hocamızın refikası ve kerimesi ile irtibat kurup bilgi sordum. Kerimesi bana: "Babamızın sağlığında dizilmiş şekli ile hatıratının basılmasının mahzurlu görüldüğünü, kendilerinin de ikna olması sebebi ile oluşturulan bir ekip tarafından elden geçirildikten sonra basılacağını" yazdı...

Bu arada, elektronik nüshanın kâğıda dökülmüş halinden okuduğum hatırat ve günlükler içerisinde, dikkatimi çeken bazı tespitleri, ilgili bölümün resmini çekip muhatabı olan tanıdıklarıyla paylaştım. İki kişi hariç, yazılan günlüklerde kendileri ile ilgili olumsuz ifadelerle rağmen, yadırgayan ve tepki gösteren olmadı. Nedenini merak edip sorduklarım, merhum Hocamızın samimi, sade ve art niyet olmaksızın yazdıkları, kendi penceresinden gördüklerini yansıttığı için, eksiğine fazlasına bakmadan, anlayışla ve mûsamaha ile yaklaştıklarını söylediler/yazdılar...

Merhum Hocamız politik duruştan uzak, ilmi duruşu ile tebarüz etmiş, samimi, ihlaslı, dürüst, sevilen ve sayılan bir şahsiyetti. Tenkiti ve muhalefeti, rahatsız edici ve yaralayıcı olmadığını test ederek gördüm.

1999 yılında Emir Turizm ile Umre yapmıştı; Emir Turizm sahibi Ali Rıza Demircan Hocamız ile ilgili yazdıklarını kendisine ilettiğimde, tespitlerine katılmasa da rahmet ve minnetle yâd etmemize vesile oldu. İhlas ve samimiyet böyle bir şey, yaşamayana anlatmak çok kolay olmuyor...

Sözünü uzatmak niyetinde değilim. Hocamızın sağlığında dizgisini yaptırıp, arkadaşları ile istişare ve bazı düzeltmeler yaptıktan sonra, bastırmak istediği hatırat ve günlükleri, takriben 1200 sayfa olmasına rağmen, basılan kitap sadece 686 sayfa, bu hatırat ve günlükleri kaleme alıp yayına hazırlayanın bir ilim adamı olması, yumuşak tabiatlı, politik hırsı veya tiryakiliği olmayan, her hangi bir hizip veya cemaate mensubiyeti bulunmayan, müstakil, samimi ihlaslı ve dürüst bir şahsiyet olduğunu da dikkate alarak, günlüklerdeki tekrarları dahi hafzedip çıkartmayı yadırgadım. Eşi ve kızlarının rıza göstermesine bir şey diyemem. Kendilerine kim veya kimlerin, neyi nasıl anlattığının ayrıntılarını bilmediğim için, endişe etmelerini de anormal bulmam. Ama mesai arkadaşlarının buna ihtiyaç duymalarına, üstelik bu seçme ve ayıklama işini, ilkeli ve ustaca yapamayışlarına üzüldüm. Evet, Hocamızın maddi varislerinin onayı alınmış fakat manevi varisleri olan talebelerinin duygu ve düşünceleri hiç dikkate alınmamış...

Siyasi vesayetten şikâyet eder dururuz. Bu da vesayetin bir başka versiyonu değil midir..?

Hocamız, yazdıklarının sorumluluğunu taşıyamayacak bir insan olmadığı gibi sivri dilli olan veya muhalefet tiryakiliği bulunan bir şahsiyet de değildi; müstakil, yerli milli, sıcak, samimi ve ihlaslı bir insandı. Makam ve şöhret hırsı da yoktu. Bu sebeple müşahedeleri, tenkitleri ve yazdıkları yaralayıcı değildi. Ben bunu tahmin olarak değil, test etmiş bir eğitimci olarak yazıyorum. “Yazdıkları, bazı kişiler için kırıcı, rencide edici olabilir; hukuki sonuçlar doğurabilirmiş.” tespitini kabul etmek mümkün değil; böyle bir iddiayı Hocamızı tanıyıp bilen, sevenlerin dillendirebileceğini zannetmiyorum...

Bazen ismini zikredip yazdığı bir cümlelik tespiti, Onun rahmet ve minnetle hatırlanmasına vesile olabileceği gibi, muhatabını da teşvik edici olmayacağını kim söyleyebilir..? Zemmettiği, hata ve eksikliğini zikrettiği kişilerin hatasını fark edip tövbe etmesine vesile olması, farklı bir güzellik olmadığını kim iddia edebilir..?

1992 yılında, en yakın mesai arkadaşları ile Umre yaparken, Hıra dağında yaşadığı duygulu, güzel bir hatırası bile hafzedilmiş...

Kendisinin hazırlayıp dizdirdiği nüshada 18 sayfa olan 1992 yılına ait günlükler, basılan kitapta sadece 2 sayfa olarak yer almış. Bunu kim nasıl izah edebilir..?

Hocamızın her tespitinin doğru, hatasız, eksiksiz olduğunu söylüyor; iddia ediyor değilim. Elbette her beşer gibi Hocamızın da yanlışları, yanıldıkları, yanıltıldığı hususlar, görüşler, tespitler olabilir; vardır da...

Benim de tespit ettiğim hatalı, eksik ve yanlış yorumları da var ama bunlardan bile istifade etmediğimi söyleyemem...

Recep Özkan kardeşimizin eşi ile ilgili, 20 Aralık 1992 tarihli günlüğünde, bir iki cümlesi Emine hanımı nasıl heyecanlandığı, memnun ve mutlu ettiğini görüp şahit oldum. Bu bölümün basılan kitapta hafzedilmesinin sebebini ben anlayamadım; anlayan varsa öğrenmek isterim...

Tenkit edip zikrettiği akademik unvan ve makam sahibi insanlardan, “görüşünü isabetli bulmasak da, Bekir Topaloğlu Hocamıza öyle görünmüş isek bizim eksikliğimizdendir.” deyip rahmet, minnet ve dua ile yâd edenler yanında, “evet yazdıkları doğrudur; bu vesile ile Rabbimden tekrar af ve mağfiret diliyorum” diyenleri de görüp dinledim...

Hatırat ve Günlükler ayna gibi olmalıdır; aynalar yansımaları gösterir. Kimse aynaya kızmaz; aksine, görüldüğü şekli beğenmeyenler, kendilerine çeki düzen verip görünmek istediği şekle bürünmesine, dönmesine vesile olur...

Ne dersiniz, siz aynalara kızıyor musunuz yoksa..?

Nice hatıratlar vardır; içinde hiç bir hata ve eksiklik gündeme getirilmemiş; savunma ve güzellemeler ile doldurulmuştur. İnanırcı olmadıkları gibi İbret alınacak bir tabloya da rastlayamazsınız...

Merhum İmamı Gazali, kendi nefesine hitap ederek: “Ey nefsim, sakın olduğundan farklı görünmeye kalkma, kalkarsan, iki ihtimalden farklı bir durum söz konusu olamaz; muhatabın, akıllı ise olduğundan farklı görünmek istemene itibar etmez; onun gözünde daha da küçülürsün; eğer muhatabın ahmak ise, ahmağın gözünde büyümen ne işe yarar..?” der.

Evet, Bekir Topaloğlu hatırat ve günlüklerinin muhtasar hali bile olsa, Ensar Yayınları arasında yayınlanmasına sevindim. Seçme, kısaltma ve hazif yapanların başarısızlığını, ilkesizliğini görünce de üzüldüm. Bu duygular benim içimdeki duyguların satırlara yansımış halidir. Vesayetin hiç bir türlü hoş durmuyor. Hatırat yazmak nasip olursa, duygularımı daha gerçekçi yazmaya gayret edeceğimi söyleyebilirim. Kimseyi kırmak, itham etmek gibi bir kastım yoktur. Hocasına vefası olan, bir talebesinin bu duygularına tahammül edilmesini beklemeye hakkım var mı bilmem ama beni de böyle, yanlışta susmayı beceremeyen, patavatsız(!) biri olarak kabul ediniz lütfen...

05.05.2021 OF / Hamzalı

Ahmet Ziya İbrahimioğlu